

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง **ตลาด**

ครูผู้สอน ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

ตลาด

จุดประสงค์

นักเรียนอธิบายความหมาย

และจำแนกสินค้า

ตามประเภทของตลาด

ทางเศรษฐศาสตร์ได้

ปัจจัยกำหนดความต้องการ
ในการขายสินค้า

๑. ราคาสินค้า

๒. ต้นทุนการผลิต

๓. เทคโนโลยีการผลิต

๔. นโยบายและเป้าหมายผู้ผลิต

๕. จำนวนผู้ขายในตลาด

๖. การคาดคะเนราคาในอนาคต

๗. นโยบายของรัฐ

ภาพตลาดรถไฟ จาก<https://www.thairath.co.th/lifestyle/money>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพตลาดพืชผล จาก<https://www.thairath.co.th>

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

ภาพตลาดน้ำ จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/47215>
สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๓

คำถามชวนคิด?

๑

๒

๓

ตลาด คืออะไร

ความสำคัญต่อผู้บริโภค

ตลาดช่วยให้ผู้บริโภคสามารถ
เลือกซื้อสินค้าและบริการ ได้อย่าง
หลากหลาย ทั้งยี่ห้อและราคา ทำให้มี
คุณภาพชีวิต มีความสะดวกสบาย และ
ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ความสำคัญต่อผู้ผลิต

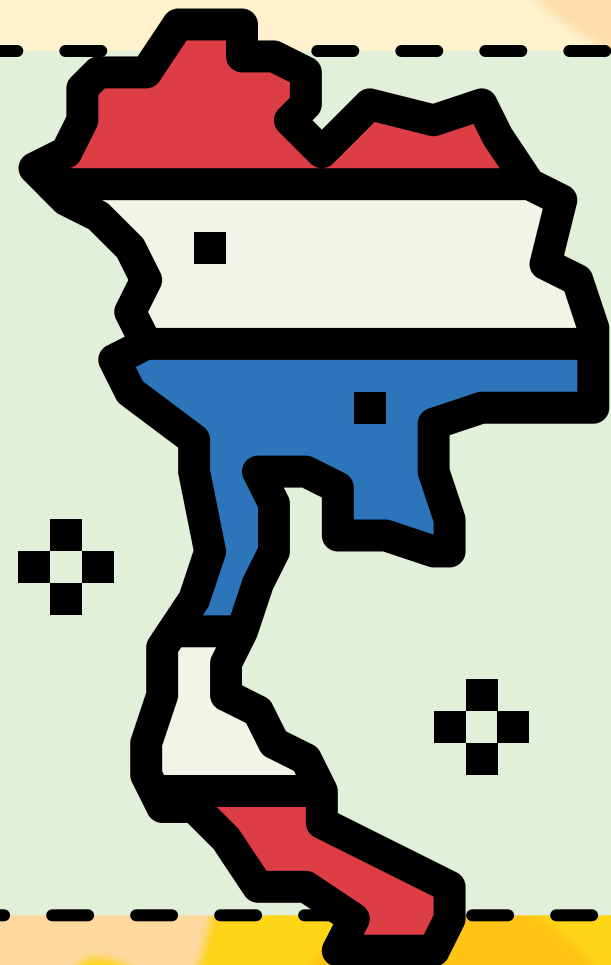
ตลาดจะช่วยให้ผู้ผลิตทราบถึงความต้องการ
ในของผู้บริโภค โดยจะนำข้อมูลความต้องการ
แจ้งให้ผู้ผลิตทราบ เพื่อให้ผู้ผลิตได้ผลิตสินค้า
ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ขาย
สินค้าได้หมดไม่เหลือตกค้าง

ความสำคัญต่อประเทศชาติ

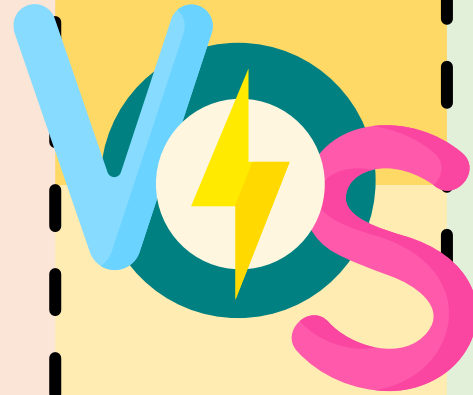
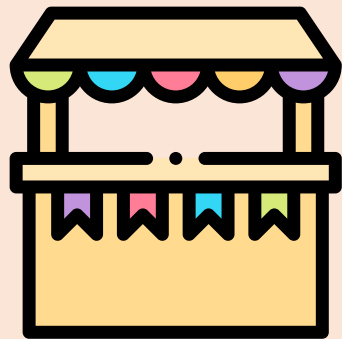
ตลาดช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศ
ขยายตัว เพราะมีการขยายปริมาณการ
ผลิตสินค้า เกิดการจ้างงาน ผู้คนมีงานทำ
มีรายได้มีการขยายตัวของการส่งออกและ
ทำรายได้เข้าสู่ประเทศมากขึ้น

ตลาด (ทั่วไป)

สถานที่ ที่เป็นชุมชนเพื่อ
ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า

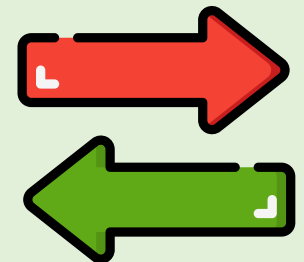
อาจจะมีทุกวันหรือตาม
วันที่กำหนด

ตลาด (เศรษฐกิจศาสตร์)

กิจกรรมการแลกเปลี่ยน
ซื้อขาย โดยไม่จำเป็นที่

จะต้องมีสถานที่แน่นอน
และไม่จำเป็นที่ผู้ซื้อและ
ผู้ขายจะต้องมาพบกัน
โดยตรง

ตลาด Market (ทางเศรษฐศาสตร์)

หมายถึง กิจกรรมการ
แลกเปลี่ยนซื้อขาย โดยไม่จำเป็น
ที่จะต้องมีสถานที่แน่นอน และ
ไม่จำเป็นที่ผู้ซื้อและผู้ขาย
จะต้องมาพบกันโดยตรง

๑

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๒

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๑. มีจำนวนผู้ซื้อ-ผู้ขายในตลาดจำนวนมาก
๒. สินค้าในตลาดมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ
๓. ผู้ขายแต่ละรายไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเองได้
ต้องขายสินค้าตามราคาตลาดเท่านั้น

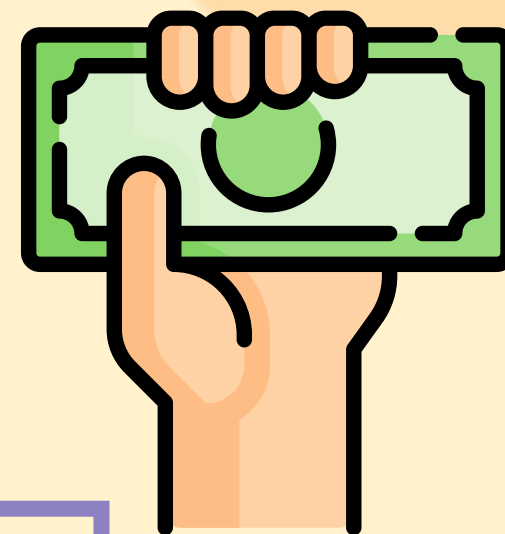

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดผูกขาด

ตลาดที่มีผู้ขาย
น้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ตลาดผูกขาด

๑. ตลาดที่มีผู้ผลิตหรือผู้ขาย เพียงรายเดียว
๒. ไม่มีสินค้าอื่นมาทดแทนได้เลย
๓. ไม่จำเป็นต้องโฆษณาการขายมากนัก
๔. ผู้ผลิตหรือผู้ขาย มีอำนาจกำหนดราคาสูง

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

การรถไฟแห่งประเทศไทย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

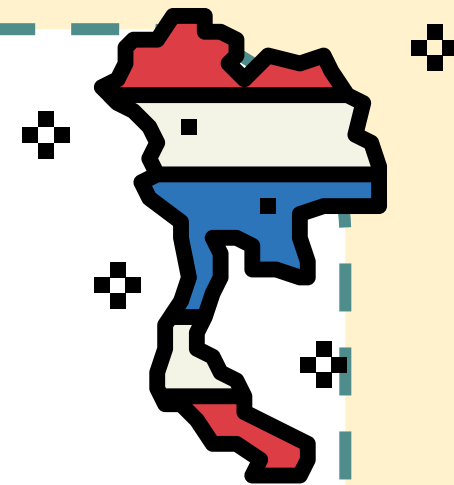

ตัวอย่างสินค้าตลาดผูกขาด

ตลาดผูกขาดในประเทศไทย

รู้หรือ
ไม่ว่า?

รัฐบาล

ข้อดี ตลาดผูกขาด

ในกรณีของสินค้าที่ใช้ต้นทุน
จำนวนมหาศาล เช่น การรถไฟ
การไฟฟ้า รัฐมักเข้ามาควบคุม
ด้านราคาสินค้าและบริการ
เนื่องจากผู้ผูกขาดอาจตั้งราคาสูง
จนผู้บริโภคเดือดร้อน

ข้อเสีย ตลาดผูกขาด

๑. ผู้ซื้อไม่มีตัวเลือกในการเลือก
ซื้อสินค้าหรือบริการมากนัก
๒. ยิ่งระดับการผูกขาดมาก
การผลิตอาจไม่มีประสิทธิภาพ
เนื่องจากไม่มีคู่แข่งทางการค้า

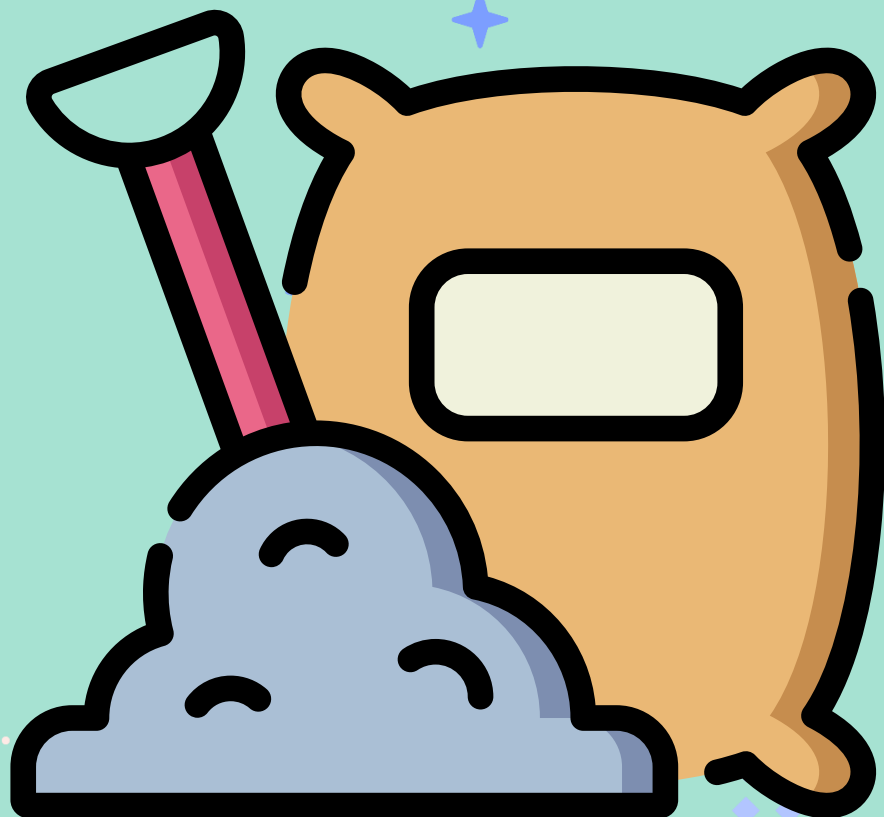

ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย

๑. ตลาดที่มีผู้ขายหรือผู้ผลิต เพียงไม่กี่ราย
๒. สินค้ามักมีความคล้ายคลึง
แต่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว
๓. การแข่งขันมักจะเน้นการโฆษณา
๔. ผู้ผลิต มีอำนาจกำหนดราคาพอสมควร

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

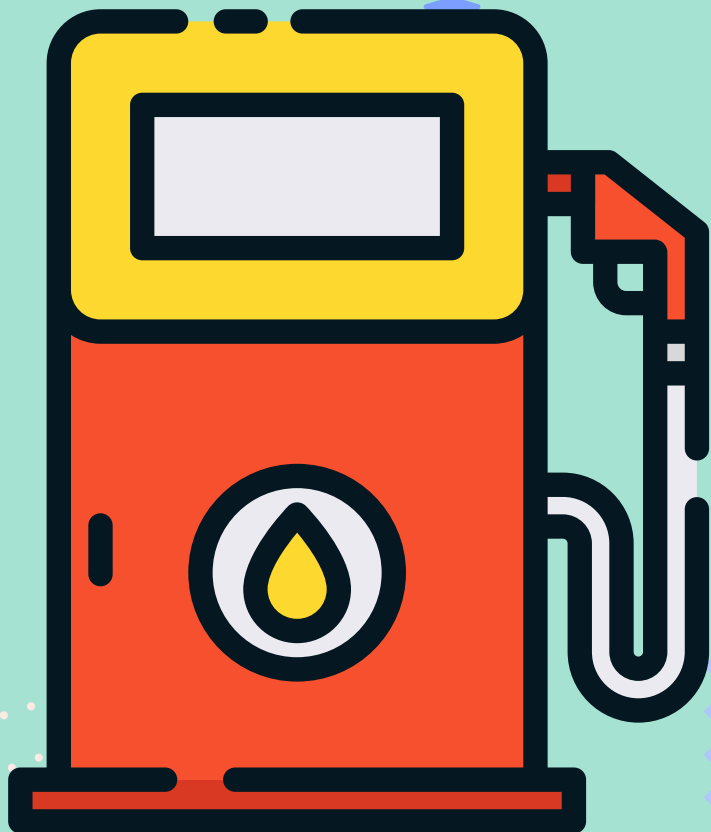
ยี่ห้อปูนซีเมนต์

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

เครือข่ายเบอร์โทรศัพท์

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ตัวอย่างสินค้าตลาดผู้ขายน้อยราย

ข้อดี ตลาดผู้ขายน้อยราย

การที่มีผู้ขายจำนวนน้อยและมีอำนาจในการกำหนดราคาสูง ทำให้ผู้ขายแข่งขันในด้านบริการหรือราคาเพื่อดึงดูดผู้บริโภค ซึ่งจะเกิดการขายตัดราคากันเอง ซึ่งเป็นโอกาสทองของผู้บริโภค

ข้อเสีย ตลาดผู้ขายน้อยราย

การมีผู้ขายจำนวนน้อย และมีอำนาจทางตลาดสูง อาจทำให้ราคาสินค้าสูง

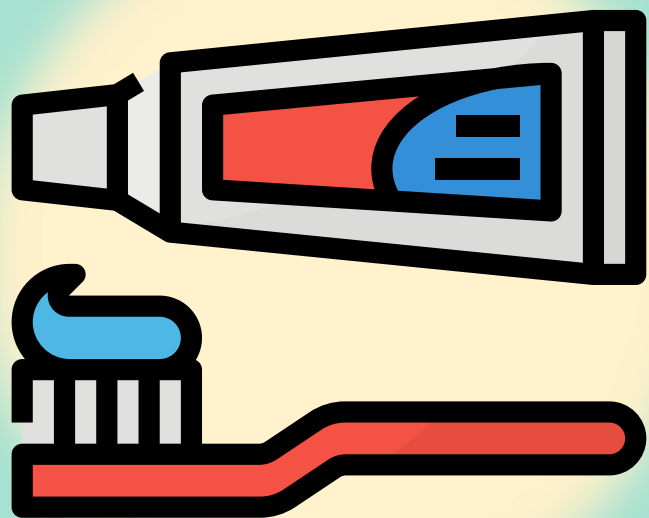

ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

๑. ตลาดที่มีผู้ขายหรือผู้ผลิตจำนวนมาก
๒. สินค้าคุณภาพไม่ต่างกันมาก ใช้แทนกันได้
๓. การแข่งขันมักจะเน้นการส่งเสริมการขาย
โฆษณา รวมทั้งการแข่งขันราคา

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

ตัวอย่างสินค้าตลาดกิ่งแข่งชั้นกิ่งผูกขาด

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

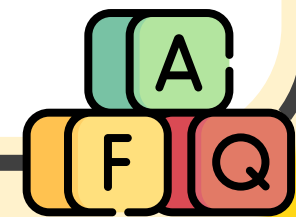

ตัวอย่างสินค้าตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

ให้นักเรียนยกตัวอย่างสินค้า
ในตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด
คนละ ๒ ชิ้น

ข้อดี ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

เป็นตลาดที่มีสินค้าให้เลือกหลากหลายยี่ห้อ มีการแข่งขันในการขาย การผลิตให้มีคุณภาพ ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิต สินค้าและบริการ

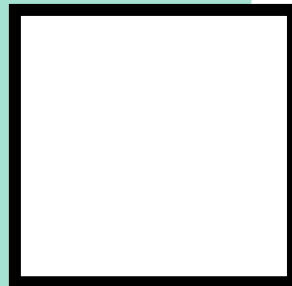
ข้อเสีย ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

การที่มีผู้ผลิตจำนวนมาก ทำให้แต่ละรายแข่งขันกันในด้านต่างๆ เพื่อต้องการให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าของตน จึงมีค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขายค่อนข้างสูง เช่น การโฆษณา แต่ต้นทุนเหล่านี้จะรวมอยู่ในราคาสินค้า ทำให้ราคาสินค้าสูงเกินกว่าต้นทุนการผลิตที่แท้จริง

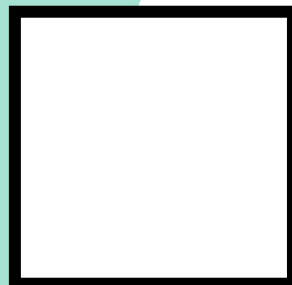
ทำสมอง ประลองปัญหา

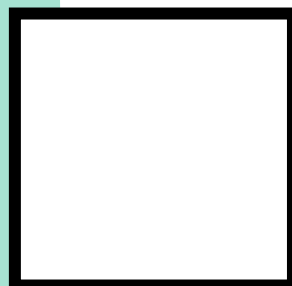
การรถไฟแห่งประเทศไทย

ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

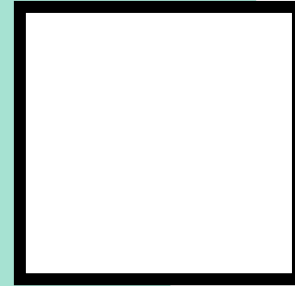
ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ทำสมอง ประลองปัญหา

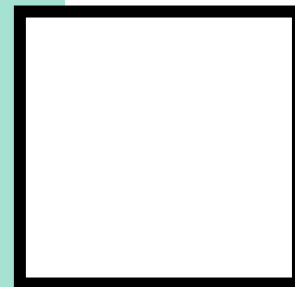
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตลาดผูกขาด

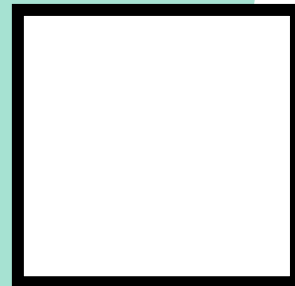
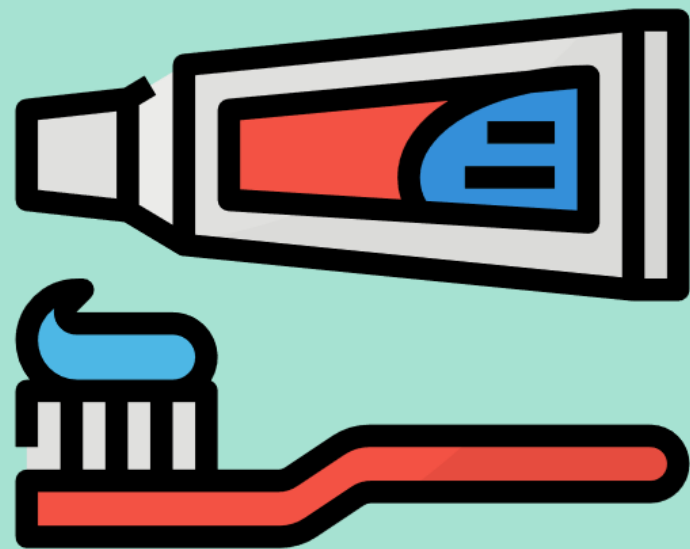

ตลาดผู้ขายน้อยราย

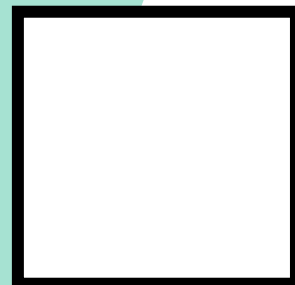

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

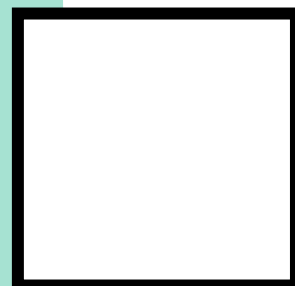
ทำสมอง ประลองปัญหา

ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ทำสมอง ประลองปัญหา

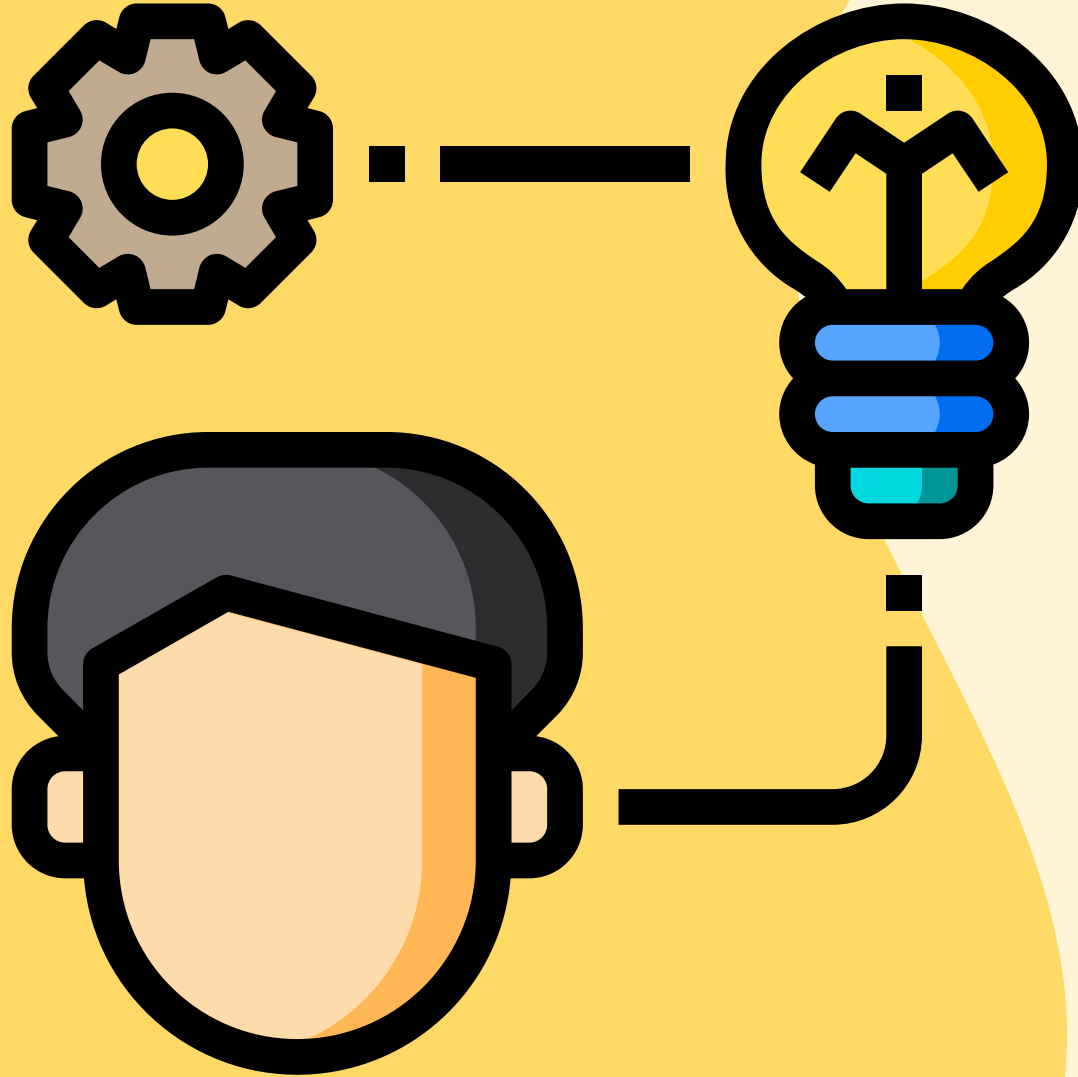
ตลาดผูกขาด

ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

ครูให้นักเรียนนำสินค้า
และบริการที่กำหนด
มาจำแนกประเภทตลาด
แข่งขันไม่สมบูรณ์ให้ถูกต้อง

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนเขียนอธิบายลักษณะ
ของตลาด ทั้งตลาดแข่งขัน
สมบูรณ์ และตลาดแข่งขัน
ไม่สมบูรณ์ พร้อมยกตัวอย่าง
สินค้า ลงในใบงาน เรื่องตลาด

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงาน เรื่อง ตลาด
และอ่านคำสั่งให้นักเรียนฟัง
๒. ครูให้นักเรียนลงมือทำใบงานได้
๓. ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียน
ตามความเหมาะสม

ผงซักฟอก

การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย

สบู่

ครีมทาผิว

เครือข่าย
เบอร์โทรศัพท์

หนังสือพิมพ์

การรถไฟ
แห่งประเทศไทย

สายการบิน

ยาสีฟัน

ตลาดผูกขาด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลี่ย

ตลาดผูกขาด

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- การรถไฟแห่งประเทศไทย

ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย

- เครือข่ายเบอร์โทรศัพท์
- หนังสือพิมพ์
- สายการบิน

ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด

- ผงซักฟอก
- สบู่
- ครีมทาผิว
- ยาสีฟัน

ฝึกสมอง
ประลองสติปัญญา

เรื่อง ตลาด

๑. ข้อใดเป็นตัวอย่าง สินค้าในตลาดผูกขาด

ก. ผงซักฟอก ยาสีฟัน

ข. ข้าวโพด อ้อย

ค. การไฟฟ้า การประปา

ง. ครีมทาผิว แชมพู

๒. สินค้าหรือบริการในข้อใดต่อไปนี้อยู่ในตลาด ผู้ขายน้อยราย

ก. ยาระดม

ข. การไฟฟ้า

ค. สบู่

สายการบิน

ตลาด

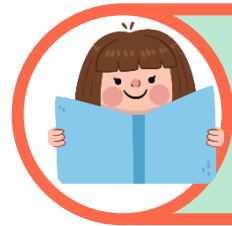
ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดผูกขาด

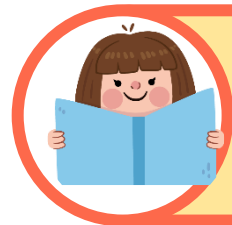
ตลาดผู้ขายน้อยราย

ตลาดกึ่งแข่งขัน
กึ่งผูกขาด

บทเรียนครั้งต่อไป

เครื่องหมายรับรองคุณภาพสินค้า

สิ่งที่ต้องเตรียม

ฉลากผลิตภัณฑ์สินค้า

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

